

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

2020-03-30 Nr. (18.2 -31-2 E) RM-10276

DĖL PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO 66 STR. 2 DALIES 2 PUNKTO NUOSTATŲ TAIKymo KARANTINO LAIKOTARPIU

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (toliau - VMI prie FM) paaškina Pridėtinės vertės mokesčio (toliau - PVM) įstatymo 66 str. 2 dalies 2 punkto taikymą karantino laikotarpiu:

PVM įstatymo 66 str. 2 dalies 5 punkto nuostatos dėl PVM atskaitos tikslinimo įgyvendintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 861 „Dėl pridėtinės vertės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ patvirtintose įrodymo, kad prekės prarastos dėl force majeure ar nusikalstamos trečiųjų asmenų veiklos, taisyklėse (toliau - Taisyklės).

Taisyklėse numatyta, kokiomis aplinkybėmis laikoma, kad prekės prarastos dėl force majeure ir PVM atskaita už prarastas prekes netikslinama, taip pat kokius veiksmus (ir kokiais terminais) turi atlikti PVM mokėtojas ir mokesčių administratorius (Taisyklių 4, 5 punktai), kai prekės prarastos dėl kitų force majeure (Taisyklių 2.4 papunktis) aplinkybių. Pažymėtina, kad pagal Taisyklių nuostatas kitomis force majeure aplinkybėmis būtų laikomos bet kokios kitos nenugalimos jėgos aplinkybės, išskyrus Taisyklių 2.1 - 2.3 papunkčiuose nurodytas: karo, pilietinio karo, maišto ar revoliucijos, stichinės nelaimės (smarkios audros, ciklono, žemės drebėjimo, jūros ar upės potvynio, žaibo ar panašiai), sprogimo, gaisro, mašinų, gamybinių pastatų ir kurių nors (arba visų) vidaus komunikacijų sunaikinimas. Taigi, kaip matyti, iš Taisyklių nuostatų karantino paskelbimas dėl naujojo koronaviruso (COVID-19) galėtų būti traktuojamas tik kaip kita force majeure priežastis.

Primintina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvoje paskelbimo“ buvo visuotinai uždrausti/nustatyti apribojimai atskiroms viešojo ir privataus sektoriaus veikloms (pvz., uždrausta parduotuvių, prekybos ir/arba pramogų centrų, išskyrus maisto, veterinarijos, vaistinių ir optikos prekių pardavimą, veikla, taip pat turgaviečių, išskyrus maisto, veikla, šio draudimo netaikant internetinei prekybai, kai prekės pristatomos gyventojams).

VMI prie FM, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnyje nustatytais protingumo ir teisingumo kriterijais, Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintu efektyvumo principu bei atsižvelgdama į tai, kad dėl karantino nustatyto visuotinio prekybos Lietuvoje draudimo dalis PVM mokėtojų prarado įsigytas gendančias prekes (pvz., gėles) / dalį jų (pvz., baigėsi prekių galiojimo laikas ir prekės buvo utilizuojamos ar pan.), pripažįsta, kad tos prekės laikomos prarastomis dėl kitų force majeure aplinkybių (Taisyklių 2.4 papunktis). VMI prie FM taip pat informuoja, kad dėl šių prekių praradimų PVM mokėtojai, įtraukti į Mokesčių mokėtojų, kuriems taikomos mokesstinės pagalbos priemonės dėl COVID-19, sąrašą (sąrašas skelbiamas interneto svetainėje www.vmi.lt), neprivalo kreiptis į apskričių valstybines mokesčių inspekcijas, kad praneštų apie prekių praradimus Taisyklių 4 punkte nustatyta tvarka. Kitaip tariant, tokie PVM mokėtojai, dėl karantino Lietuvoje paskelbimo praradę greitai gendančias prekes/ dalį jų, gali netikslinti prarastų prekių pirkimo PVM atskaitos ir neturėdami atskirų apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų viršininų sprendimų.

Pažymėtina, kad PVM mokėtojai turi turėti įrodymus (kokios prekės, koks jų kiekis ir dėl kokių priežasčių buvo prarastas), kuriuos galėtų pateikti mokesčių administratoriui pareikalavus.

Atkreiptinas dėmesys, kad tais atvejais, kai už įsigytas, tačiau prarastas prekes, dar nebuvo atsiskaityta/ ir nebus atsiskaityta su šių prekių tiekėjais, tiekėjams pripažinus skolą beviltiška, PVM atskaita turės būti tikslinama bendra teisės aktuose nustatyta tvarka, t.y. PVM atskaitą privalės patikslinti ir PVM mokėtojai, praradę prekes dėl Taisyklių 2.4 punkte nurodytų aplinkybių.

Viršininė

Edita Janušienė

